

katoliških nemških poslancev stopil, se vam utegne kar prekrižati in na glas nasmejati! Može pomislite, koliko odgovornost da imate pri Bogu v tem, koga da volite. Brezverski liberalizem napenja vse žile proti katoliški cerkvi, postava za postavu se sklepa in po deželnih zborih izpeljuje, ki je kat. cerkvi in kat. srenjam na kvar. V tistih časih liberalca voliti se pravi nasprotniku kraljestva božjega meč v roke dajati, število cerkvenih zopernikov množiti in to — dragi bratje! — ni več šala, marveč težka odgovornost pri Bogu! —

Povzdignemo torej o pravem času glas, da ne Schmidu voliti! Če bi hujskarji tudi z denarjem prišli nad vas, odpravite grde mešetarje z možato odločnostjo od sebe, rekoč: Za pravično stvar ni treba mite, za vsacega pa, katerega hoče kdo podkupiti, je to sramota in razžaljenje! Hermanu ni treba pri volitvah nikogar podkupiti, ker ga ljudstvo pozna, da mu najbolje hoče. Tako bodi tudi pri vas: Volite poštenega, narodnega, zvedenega, katoliškega moža, nemškutarja in liberalca pa nikdar ne! Mi Slovenci se vtapljamo pri silnem navalu liberalnega nemštva; kdo bi toraj tako nespameten, slovenskemu narodu in kat. cerkvi tako krivičen bil, da v takih nevarnostih — narodnega in cerkvenega nasprotnika voli? Prijatelj nam ni, ki se nam vsiljuje; pravi prijateljji ljudstva so poprej že znani; enega teh volite enoglasno vsi!

Kandidat za omenjene tri okraje.

Ko je prednji članek že tiskan bil, došel nam je naslednji oklic, katerega razglašama s prišročao prošnjo do vseh pravih domoljubov, da se — na stran pustivši vse malenkosti — združijo vsi gledé nasvetovanega g. kandidata in složno delajo zanj. Geslo bodi vsem: Narodna stvar zahteva krepke edinosti ob času, ko nam nasprotnik na vseh straneh narodni dom razdira. Složuo bratje in zmaga bode naša!

Oklic.

Ko se je bil naš deželni poslanec žl. Adamovič, katerega nam je nedavno nemila smrt prerano vzela, poslanstvu odpovedal, mislili smo v tukajšnjem volilnem okraju za kandidata postaviti g. J. Pajka. Alj ker je ta gospod naravnost izrekel, da zavoljo svojih ravno zdaj podvzetih znanstvenih opravil ne kandidira, in ker bi vsled njegove, v poslednjem „Gospodarju“ omenjene izjave v 82. št. „Slov. Naroda“ tukajšnji volilci njega nikakor voliti ne mogli, priporočla podpisani odbor kat. polit. društva v Slovegradcu, dogovorivši se z nekterimi volilci in možji sosednjih okrajev za kandidata gosp. dra. Jožefa Šuc-a, župnika mestne fare v Slovegradcu, in uljudno vabi volilce, ki so na naši strani, da pri volitvi dežel. poslanca 9. maja vsi za tega gospoda glasuj-

jejo. Prihodnji „Gospodar“ bo čestite volilce z doseganjam političnim delovanjem g. kandidata seznanil.

V Slovejemgradcu dné 19. aprila 1874.
Odbor.

Gospodarske stvari.

Posnetki iz gozdne postave za vojvodstvo Štajersko.

II. Oddelek.

O pospravljanju gozdnih pridelkov.

(Dalje.)

Ako se o splavi, za pripustljivo spoznani, več prosilcev ne more z dobra sporazumeti, se ima splav tako razdeliti, da se vsakteremu posamesnemu prosilcu poseben čas za plavljenje odmeri, in če bi to ne bilo mogoče, se imajo potrebovani oddelki splavi tistemu prepustiti, ki ima lesovino več vrednosti plaviti.

Pri jednaki vrednosti lesovine gre tistemu prednost, ki že dalj časa plavi, pri čisto novi napravi pa tistemu, ki hoče splav po večji daljavi rabiti. —

Izključljivo za plavljenje opravičeni so pa dolžni plavno lesovino drugih prosilcev za plavljenje na njihove zahtevanje po krajevni ceni ali proti primernemu odškodovanju prevzeti, kolikor s tem plavljenje lastne lesovine ni zadržano. Če se les vseh prosilcev za plavljenje ne more skupaj plaviti, gre tistim prednost, ki so lesnim zalogam splavnega podvzetnika najbližnji.

Na vsako dovoljenje za napravo splavne stavbe je navezan pogoj, da podvzetnik vsem tistim, ki splavna dovoljenja dobijo, potrebno porabo svoje stavbe proti primernemu odškodovanju odstopi. —

Vsaka nova splavna stavba se mora napraviti, da se že dovoljene splavne stavbe po nji ne motijo in delovanje že obstoječih, porabnih stavb ne ovira.

Že napravljene splavne stavbe se morajo novim splavnim podvzetjem na zahtevanje proti primernemu plačilu v porabo prepustiti, vendar le takrat, če niso lastnina izključljivo opravičenih in če lastniki po takem sami v svoji porabi niso ovirani. —

Če pa lastnik splavne stavbe noče dalje v dobrem stanu držati, jo mora prodati ali v najem prepustiti, in če bi se nič več ne rabila, popolnoma podreti.

Vsak podvzetnik splavi je dolžen pobrežje, pohišta in navodne stavbe, ki so po splavi v nevarnosti, kolikor to politična oblastinja za potrebno spozna, po branivnih stavbah zavarovati. K stroškom branivnih stavb, ki se imajo ne le zaradi splavi ampak sploh proti škodi po povodnji narediti, mora splavno podvzetje po razmeri prineske prinašati. Škoda pa, ki je bila po splavi

narejena, če se to da dokazati, in tudi tisto škodo, ki se je kljubu branivnim stavbam zgodila, morajo splavni podvzetniki povrniti. Škode pa, katerih ni sama splav naredila, se morajo od splavnih podvzetnikov in poškodovancev po razmeri, in če se ta ne da najti, v enakih delih nositi. Škode pa, ktere bi bile tudi nastale, če bi splavi sploh ne bilo, nimajo podvzetniki odškodovati.

Ako vpeljanje splavi ali stavljenje splavnih stavb na takih vodah, ki služijo še drugim navodnim napravam (mlinom, fužinam itd.), posebnih naredeb od strani oblastnij zahteva, se morajo te naredbi dotične posebne postave držati. Mesto, na katerem se ima plavljena lesovina iz vode izmetati in zložiti, določuje, če treba, politična gosposka. —

Pepel rast in rodovitnost sadnih dreves pospešuje.

Pepel ima različnih soli v sebi in kakor se pri sejanju dostikrat kubinjska sol rabi, da se kaljenje semena pohitri, tako se moremo tudi pepela posluževati. Semena namočenega in pred setvijo s pepelom potrošenega se mrčes ne loti. Spomladi na trato potrošen pepel ji vzame kislino in kakor za rast trave dobro dene, ravno tako pospešuje rast sadnih dreves. Kder drevesa sadimo, je dobro v jamo pepela natrositi, pa tudi pozneje pri starih drevesih pepel na marsiktero stran pomaga. Napravijo se namreč, kakor daleč korenine drevesne segajo, le ne preblizo debela, z železnim ali drugim protom luknje v zemljo, v ktere se potem po perišču ali še več pepela nasuje in z vodo ali s čisto gnojnico zalije. Da se te luknje ne zamašijo, vrivajo nekteri tudi drenažne cevi v zemljo in jih s primerno velikimi kosi drna pokrivajo.

Za pokončanje mrčesa ni boljšega od pepela. Mlada, iz semena izrejena drevesa, imajo dostikrat po polžih in listnih uših mnogo trpeti. Potrosijo naj se s pepelom, in pomagano jim bode. Pepel s peskom, vodo in apnom namešan daje mešanico, s ktero se debela mažejo in tako zdrava koža napravlja in lišaji in mahovje, ti požrešni zajedavci sadja, pokončujejo. V ta namen je dobro drevesa s pepelovim lugom večkrat pomakati, posebno dobrih nasledkov je to delo, ako se že pri mladih drevesih začne. Gnjloba pri starih drevesih se po ilu s pepelom namešanem najprej ustavi. Vendar je treba, ako se pepel rabi, gledati na to, da tla niso presuha, drugače bi lahko več škodovalo, kakor koristilo. Premogov pepel ni tako dober kakor leseni. Ima marsikaj škodljivih zvez v sebi in svetovati je, pred porabo ga v malih delih poskusiti.

Turšica za seme. Seme turšično sred storža je najbolj dozorjeno in je za sejanje najboljše. Spominjamo torej svoje bralce na to, da se pri izbiranju semena tega držé. Posebno gre na to

gledati takrat, kdar je prejšno leto za turšico slabo bilo in turšica sploh ni do dobrega dozorela.

Dopisi.

Iz Celovca 20. apr. „Vse za vero, cesarja in domovino!“ Minuli teden obhajala je naša „Trdnjava“ (polit. društvo za koroške Slovence) v Celovcu svojo obletnico. Ne morem poročati, kaj da se je vse govorilo in sklepalo pri tem zboru, kajti nisem utegnil, čeravno povabljen, priti k zborovanju. Veselilo je pa nis vse tukajšne rodoljube, ko smo prejeli lično „vabilo“ v roke; veselilo nas je, da se je „Trdnjava“, ki je že nekaj časa obtihnila bila, kakor da je zaspala, z lepo spomladjo zopet lepo oživila ter s tim pokazala, da še ravno tako trdno stoji in tudi zanaprej se ravno tako neutrudljivo bode poganjala za naše pravice. Društvo je zdaj popravilo tudi svoje društvena pravila. Veselilo nas je slišati, da se je društvo zdaj postavilo na trdno stališče krščansko, in da se ne bode samo poganjalo za narodne, ampak tudi za verske stvari. Dostavilo je namreč prvemu §. pravil, da hoče svoje namene dosežati po geslu: „Vse za vero, cesarja in domovino!“

Prav tako! Kajti to je staro pošteno geslo slovensko, vodilo vseh vernih, rodoljubnih Slovencev, ki poveda, da smo zvesti sinovi sv. matere kat. cerkve, udani postavnej vladarski rodovini in vneti za blagor naroda in domovine. To je geslo vseh sedanjih političnih katoliških društev pri Nemcih, Slovencih in Čehih; ali bi se ga torej smela le sama „Trdnjava“ ogibati in bati, ali celo sramova i? Kako bi zamogla vse hvale vredna naša „Trdnjava“ vsem zahtevam in narodovim potrebam sedanjega časa zadostovati, če bi njej le narodnost bila nad vse, vse drugo pa peto kolo na vozu? Slava tedaj vam, vrli narodnjaki, ki ste sprožili to stvar in popravili, kar smo že pogrešali od začetka društvenega obstanka. S tem si bode društvo pridobilo toliko več zaupanja med prostim našim ljudstvom! In tako upamo, da bomo zanaprej vsi slovenski poštenjaki složno stali v bran mili nam domovini in narodu, zdibujočemu po pravi svobodi!

Gornjgrad 18. aprila 1874. (Dr. Vošnjakov slavni obhod.) Neki dopis iz Gornjega grada sklepa v „Narodu“ iz sprejema, katerega je dr. Vošnjak imel na velikonočni pondeljek v Gornjem gradu, da so vseh Savinčanov sica temu poslancu udana. Da pa čč. bralci „Sl. Gospodarja“ izvedó, kedo je za njega vnet, in kedo mu je ta sprejem pripravil, naj se zasliši še drugi glas. — Tukajšni dijaki so napravili na velikonočni pondeljek veselico z igrama „Župan“ in „Dvoboj“, ter so svojo nalogo dobro rešili. Ta den je bil tudi v Mozirju shod, kateremu je predsedoval dr. Vošnjak; udeležili so se ga tudi